Styrelsens för ackreditering och teknisk kontroll författningssamling

SWEDAC

ISSN 1400-4682

Utgivare: Sven Nyström

STAFS 1998:8
Utkom från trycket
1998-10-22

Styrelsens för ackreditering och teknisk kontroll föreskrifter för certifierings- och kontrollorgan (besiktningsorgan) för verksamhet enligt 18 § lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk m.m. (BVL);

Allmänna råd
till Styrelsens för ackreditering och teknisk kontroll föreskrifter enligt ovan

Beslutade den 16 juni 1998

Beställning:
Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll

SWEDAC
Box 878
501 15 BORÅS

Tel 033-17 77 00
Fax 033-10 13 92

SWEDAC
Box 2231
103 15 STOCKHOLM

Tel 08-402 00 70
Fax 08-791 89 29

ISSN 1400-4682
JUSTNU-Tryck · Allégatan · Borås

Styrelsens för ackreditering och teknisk kontroll författningssamling

SWEDAC

ISSN 1400-4682

Utgivare: Sven Nyström

STAFS 1998:8
Utkom från trycket
1998-10-22

Styrelsens för ackreditering och teknisk kontroll föreskrifter för certifierings- och kontrollorgan (besiktningsorgan) för verksamhet enligt 18 § lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk m.m. (BVL);

beslutade den 16 juni 1998

Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll (SWEDAC) meddelar med stöd av 20 § förordningen (1993:1065) om teknisk kontroll följande föreskrifter och allmänna råd för certifierings- och kontrollorgan (besiktningsorgan) för verksamhet enligt 18 § lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk m. m. (BVL);

Föreskrifterna anger de krav som ackrediterade certifieringsorgan skall uppfylla för att få meddela typgodkännande och besluta om tillverkningskontroll samt de krav som ackrediterade kontrollorgan (besiktningsorgan), i det följande benämnda kontrollorgan, skall uppfylla för att få utföra övervakning av egenkontroll.

Boverket är föreskrivande myndighet för typgodkännande och tillverkningskontroll.

TILLÄMPNING

1 § Certifieringsorgan skall uppfylla de krav som är angivna i punkterna A-N nedan och i Boverkets föreskrifter om typgodkännande och tillverkningskontroll, BFS 1995:6 TYP 1. Punkterna A-N är en avskrift av delar av den tidigare gällande utgåvan av standarden SS-EN 45011 (utgåva 1, 1989-12-06).

A) Allmänna krav

Alla leverantörer skall ha tillgång till certifieringsorganets tjänster. Finansiella eller andra villkor får inte vara oskäliga. Organets arbetsrutiner skall administreras på ett sätt som inte är diskriminerande.

B) Organisation

Certifieringsorganet skall ha och på anmodan förete:

a) en organisationsplan som tydligt visar fördelning av ansvar och rapporteringsvägar i organisationen, särskilt med avseende på sambandet mellan provnings-, kontroll- och certifieringsfunktioner

b) en beskrivning av hur organisationen finansieras

c) dokumentation som redovisar dess certifieringssystem, inklusive dess regler och rutiner för att bevilja certifiering

d) dokumentation som klart redovisar organets juridiska status.

C) Certifieringspersonal

Certifieringsorganets personal skall ha erforderlig kompetens för sina arbetsuppgifter.

Uppgifter om varje anställds kunskaper, utbildning och erfarenhet som är av intresse skall underhållas av certifieringsorganet. Förteckningar över utbildning och erfarenhet skall hållas aktuella.

Personalen skall ha tillgång till för dem tydliga dokumenterade instruktioner avseende deras skyldigheter och ansvar. Dessa instruktioner skall hållas aktuella.

I de fall uppdrag lämnas till underleverantör skall certifieringsorganet förvissa sig om att personalen hos underleverantören som utför detta arbete uppfyller tillämpliga krav enligt dessa föreskrifter.

D) Dokumentation och ändringar i dokumentationen

Certifieringorganet skall underhålla ett system för kontroll av all dokumentation med avseende på certifieringssystemet och säkerställa att:

a) gällande utgåvor av tillämplig dokumentation finns tillgänglig på alla berörda platser

b) ersatta dokument tas ur bruk på alla ställen inom hela organisationen inklusive underleverantörer.

E) Arkivering

Certifieringsorganet skall upprätthålla ett för verksamheten anpassat arkiveringssystem. Dokumenten skall visa hur varje certifiering gått till, inklusive rapporter från provningar och kontroller.

Alla handlingar skall förvaras på ett säkert sätt och så att kundens sekretess är skyddad, såvida inte annat föreskrivits.

F) Certifieringsrutin

Certifieringsorganet skall ha nödvändiga hjälpmedel och dokumenterade arbetsrutiner för certifiering i enlighet med kraven för det specifika produktområdet.

G) Hjälpmedel för provning och kontroll

När certifieringsorganet gör egna provningar skall denna verksamhet utföras i enlighet med tillämpliga krav i den europeiska standarden EN 45001. Om provningen görs av utomstående organ skall certifieringsorganet säkerställa att dessa organ uppfyller tillämpliga krav i de europeiska standarderna EN 45001 och EN 45002.

När certifieringsorganet anlitar tjänster från ett utomstående organ skall ett dokumenterat avtal som reglerar uppdraget inklusive sekretess upprättas.

H) Kvalitetsmanual

Certifieringsorganet skall ha en kvalitetsmanual och dokumentation om arbetsrutinerna som ger besked om hur kraven uppfylls. Den information som tillhandahålls skall åtminstone omfatta:

a) en kvalitetspolicy

b) kortfattad beskrivning av certifieringsorganets juridiska status

c) en beskrivning av certifieringsorganets organisation

d) namn på, kvalifikationer, erfarenhet och kompetensområde för verkställande chef och annan certifieringspersonal, både egen och utomstående

e) uppgifter om utbildningsplaner för certifieringspersonal

f) organisationsschema som i huvudsak visar hur verkställande chef delegerat arbetsuppgifter och befogenheter

g) beskrivning av rutiner som tillämpas för att utvärdera produktprovning

h) en allmän beskrivning av verksamhetens provningsutrustning

i) en förteckning över underleverantörer och beskrivning av de rutiner som tillämpas vid bedömning och övervakning av deras kompetens

j) beskrivning av rutiner för hantering av överklaganden.

I) Sekretess

Certifieringsorganet skall ha lämplig utrustning och lämpliga rutiner för att säkerställa sekretessen angående den information det får inom ramen för dess verksamhet på alla nivåer inom organisationen, inklusive kommittéer.

J) Publikationer

Certifieringsorganet skall utarbeta och vid behov uppdatera en förteckning över certifierade produkter. Förteckningen skall hållas allmänt tillgänglig.

En beskrivning av certifieringssystemet(en) skall finnas publicerad.

K) Överklagande

Certifieringsorganet skall ha rutiner för behandling av överklagande av dess beslut.

L) Internrevision och periodisk genomgång

Certifieringsorganet skall företa interna revisioner och periodiska genomgångar med avseende på hur det uppfyller kraven i dessa föreskrifter. Sådan genomgång skall dokumenteras och vara tillgänglig för personer som är behöriga att ha tillgång till denna information.

M) Missbruk av certifikat och märken för överensstämmelse

Certifieringsorganet skall utöva lämplig styrning över användningen av dess certifikat och märken för godkännande.

Lämpliga åtgärder skall vidtas mot osant åberopande av certifieringssystem eller vilseledande användning av certifikat eller märken som hittas i annonser, kataloger o. dyl.

Anm. Sådana åtgärder kan omfatta korrigerande åtgärder, publicering av uppgifter om överträdelsen eller, om det är nödvändigt, rättsliga åtgärder.

N) Indragning och makulering av certifikat och märken för överensstämmelse

Certifieringsorganet skall ha dokumenterade rutiner för indragning och makulering av certifikat och märken för överensstämmelse.

2 § Kontrollorgan (Typ A enligt SS-EN 45004) skall uppfylla de krav som är angivna i SWEDAC:s allmänna föreskrifter för ackrediterade kontrollorgan och i Boverkets föreskrifter om typgodkännande och tillverkningskontroll, BFS 1995:6 TYP 1. För kontrollorgan som ackrediteras för att genomföra övervakning av egenkontroll omfattar ackrediteringen endast den övervakning som föreskrivs i Boverkets föreskrifter om typgodkännande och tillverkningskontroll, BFS 1995:6 TYP 1.

DEFINITIONER

I dessa föreskrifter används följande definitioner.

Produkt
Material, konstruktion eller anordning som får användas i sådana byggnadsverk som omfattas av Boverkets föreskrifter och allmänna råd om typgodkännande och tillverkningskontroll, BFS 1995:6 TYP 1.

Typgodkännande
Granskning utförd av ett certifieringsorgan av teknisk dokumentation för att konstatera att en produkt, tillverkad i enlighet med handlingarna, vid avsedd användning uppfyller relevanta krav enligt 2 § BVL och de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen.

Egenkontroll
Kontroll beslutad av certifieringsorgan som skall utföras av tillverkare (eller motsvarande) under tillverkningen.

Tillverkningskontroll
Egenkontroll eller egenkontroll kombinerad med övervakning av sådan kontroll utförd av ett kontrollorgan.

ACKREDITERINGENS OMFATTNING

3 § Certifieringsorgan kan ackrediteras för att meddela typgodkännande för produkter. Vid meddelande av typgodkännande får beslutas att tillverkningskontroll skall utföras.

Certifieringsorgan som ackrediterats för att meddela typgodkännande får även meddela beslut om tillverkningskontroll utan samband med typgodkännande.

4 § Certifieringsorgan kan ackrediteras för att endast meddela beslut om tillverkningskontroll för produkter utan samband med typgodkännande.

5 § Kontrollorgan kan ackrediteras för övervakning av egenkontroll som beslutas av ackrediterat certifieringsorgan enligt 3 eller 4 §§.

6 § Beslut om ackreditering gäller ett år.

PERSONAL OCH TEKNISK KOMPETENS

7 § Ackrediterat certifierings- och kontrollorgan skall ha en person som är tekniskt ansvarig. För skilda produktgrupper kan olika personer utses som ansvariga. Finns flera personer skall en person ha särskilt samordningsansvar. Personerna skall ha dokumenterad relevant utbildning och minst 5 års kvalificerad erfarenhet av de produkter som ingår i ansvarsområdet.

8 § Ackrediterat certifierings- och kontrollorgan skall ha egen personal med teknisk kompetens och erfarenhet inom hela verksamhetsområdet.

9 § Ackrediterat certifierings- och kontrollorgan skall ha personal med antingen civilingenjörsutbildning eller motsvarande och minst ett års kvalificerad erfarenhet av de produkter som ingår i verksamhetsområdet. Som ett alternativ godtas fyraårig gymnasieingenjörsutbildning med minst tre års kvalificerad erfarenhet av de produkter som ingår i verksamhetsområdet.

För ackrediterat certifieringsorgan gäller även:

10 § Organ som meddelar typgodkännande enligt 3 § skall ha personal med ingående kunskaper om konstruktion, tillverkning, kontroll och användning av de produkter som ingår i verksamhetsområdet. Organ som beslutar om tillverkningskontroll enligt 4 § skall ha personal med ingående kunskaper om tillverkning och kontroll av de produkter som ingår i verksamhetsområdet.

För ackrediterat kontrollorgan gäller även:

11 § Organet skall ha personal med dokumenterad kunskap om revision av tillverkningskontroll och ingående kunskap om tillverkningsteknik och kontroll av de produkter som ingår i verksamhetsområdet.

KRAV PÅ RUTINER OCH DOKUMENTATION

12 § Vid ackreditering för att meddela typgodkännande enligt 3 § skall certifieringsorganet ha dokumenterade rutiner.

Av rutinerna skall framgå hur certifieringsorganet genomför granskning för att meddela typgodkännande. Vidare skall det av rutinerna framgå dels krav på egenkontroll, dels vilka krav som kommer att ställas på övervakning av egenkontrollen.

13 § Vid ackreditering för att meddela beslut om tillverkningskontroll enligt 4 § skall certifieringsorganet ha dokumenterade rutiner.

Av rutinerna skall det framgå dels krav på egenkontroll, dels vilka krav som kommer att ställas på övervakning av egenkontrollen.

KRAV PÅ SAMARBETE M. M.

14 § Ackrediterade certifierings- och kontrollorgan skall regelbundet informera SWEDAC om utfört arbete inom ackrediteringens ram.

15 § Ackrediterade certifierings- och kontrollorgan skall delta i samordningsmöten som arrangeras av Boverket och/eller SWEDAC.

16 § Ackrediterade certifieringsorgan skall följa de anvisningar beträffande utformning av regler enligt 12 och 13 §§ som meddelas av SWEDAC.

17 § Ackrediterade certifieringsorgan skall återkalla beslut om typgodkännande och/eller tillverkningskontroll:

- som utfärdats på felaktiga grunder,
- om tillverkningskontrollen inte utförs i enlighet med kontrollanvisningarna,
- om resultatet av tillverkningskontrollen inte uppfyller uppställda krav och detta inte åtgärdas eller
- om typgodkända produkter inte överensstämmer med de handlingar som legat till grund för beslutet.

18 § Konstaterar ett ackrediterat kontrollorgan att egenkontroll inte utförs enligt vad som anges i typgodkännande eller beslut om tillverkningskontroll skall det certifieringsorgan som beslutat om kontrollen informeras.

19 § I de fall där övervakning av egenkontrollen kommer att utföras av kontrollorgan i annan stat inom EES enligt 9 § BFS 1995:6 skall certifieringsorganet genom avtal eller på annat sätt ställa krav på att innehavaren av typgodkännandet informerar certifieringsorganet om resultatet från övervakningen av egenkontrollen.

20 § För certifieringsorgan som ackrediterats enligt dessa föreskrifter utgår avgifter enligt SWEDAC:s avgiftsföreskrifter, dock är årsavgiften maximalt 2 basbelopp.

För kontrollorgan som ackrediterats enligt dessa föreskrifter utgår avgifter enligt SWEDAC:s avgiftsföreskrifter för kontrollorgan.

21 § SWEDAC får om det finns särskilda skäl medge avvikelser från dessa föreskrifter.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 november 1998, varvid STAFS 1995:10 upphör att gälla.

LARS ETTARP

Heikki Ots

Allmänna råd till

Styrelsens för ackreditering och teknisk kontroll föreskrifter för certifierings- och kontrollorgan (besiktningsorgan) för verksamhet enligt 18 § lagen (1994:847) om tekniska egenskapskrav på byggnadsverk m.m. (BVL);

Allmänna råd

BAKGRUND

De allmänna råden till SWEDAC:s föreskrifter utgör ett förtydligande till föreskrifternas krav.

TILLÄMPNING

Till 1 § Sekretess (punkt I)
Personuppgiftslagen (1998:204) om skydd för personlig integritet innehåller bestämmelser om skydd för personlig integritet vid behandling av personuppgifter. Certifieringsorganet bör i sin verksamhet analysera hur lagen påverkar den egna verksamheten, samt vidtaga lämpliga åtgärder.

Till 1 § Kvalitetsmanual (punkt H; j) och Överklagande (punkt K)
Med överklagande menas den överprövning, av fattade beslut om typgodkännande och/eller tillverkningskontroll, som certifieringsorganet kan komma att göra. Överklagande i detta sammanhang skall inte förväxlas med överklagande till myndighet.

ACKREDITERINGENS OMFATTNING

Till 3, 4 och 5 §§
Verksamhetsområdet kan anges i form av huvudgrupper eller undergrupper enligt BSAB-systemet.

Huvudgrupper enligt BSAB-systemet (generation 1983) anges enligt Produkttabell 1 nedan. Utdrag ur "BSAB-systemet, Tabeller och tillämpningar", utgivna av AB Svensk Byggtjänst.)

Produkttabell 1 är i huvudsak indelad efter produktdelarnas materiella innehåll. Den används för klassificering av konstruktioner, monterade apparater o.d.

A	Märkning, provning, teknisk dokumentation m.m.
B	Förarbeten, hjälparbeten, schakter m.m.
C	Fyllningar, förstärkningar, pålverk m.m.
D	Marköverbyggnader, markkompletteringar m.m.
E	Platsgjutna betongkonstruktioner
F	Murverk
G	Huskonstruktioner av monteringsfärdiga element
H	Stångkonstruktioner
I	Rörledningar m.m.
J	Elkanalisation, elledningar m.m.
K	Konstruktioner av termoisolervaror m.m.
L	Skikt av papp, duk, folie m.m.
M	Skikt av plan plåt m.m.
N	Skikt av överläggsplattor o.d.
O	Skivkonstruktioner
P	Pusts, målning, skyddsbeläggningar m.m.
Q	Skikt av beläggnings- och beklädnadsvaror – hus
R	Apparater i värme- och kylsystem m.m.
S	Sanitetsinredningar m. m. i medieförande system

T Apparater, kanaler, don m. m. i luftbehandlingssystem
U Styr- och övervakningsenheter i tekniska system
V Apparater, maskiner m. m. i elektriska system
W Apparater, maskiner m. m. i närtransportsystem
X Stomkompletteringar m. m. av sakvaror
Y Inredningar m.m.
Z Konstruktioner av diverse mängd-, form- och sakvaror

Vidare information om BSAB-systemet kan erhållas av AB Svensk Byggtjänst.

RESURSER OCH TEKNISK KOMPETENS

Till 8 §
Med egen personal avses person som är tillsvidareanställd eller person som genom avtal åtagit sig att på begäran av certifieringsorganet utföra anvisat arbete.

Till 7-11 §§
Kravet på utbildning och erfarenhet är beroende av vilka produkter eller produktgrupper som ingår i verksamhetsområdet.

Certifieringsorgan som meddelar typgodkännande bör för varje huvudgrupp eller undergrupp enligt de allmänna råden till 3 § hänvisa till egen personal med angivande av relevant kompetens och erfarenhet.

KRAV PÅ RUTINER OCH DOKUMENTATION

Till 13 §
Krav beträffande elprodukter regleras av författningar som utges av Elsäkerhetsverket.